

DTSO E- BÜLTEN

ARALIK 2025

E-Bülten

8 Yerel Kurum, 'Kadınların Ortak Üretimi' için 5 kırsal ilçede mandıra kuruyor

Kadınların üretimden koparıldığı, emeğinin görünmez kılındığı bir dönemde, kadınların ekonomik yaşamın asli öznesi olarak yeniden üretim süreçlerine dahil edilmesi amacıyla önemli bir adım atıldı.

Yerel üretimi güçlendirmek, kadın emeğini görünür kılmak, kadınların ekonomik üretim süreçlerine dahil edilmesi amacıyla geliştirilen Mandıra Tesisleri Kurulum Projesi için işbirliği protokolü imzalandı. Protokol, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği (GABB) Eş Başkanları, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Kulp, Silvan, Hani, Dicle ilçe belediyeleri eş başkanları, Eğil Belediye Başkanı, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın (DTSO) meclis ve yönetim kurulu başkanları ve kurumların yetkilileri ve uzmanlarının katılımları ile imzalandı.

Protokol ile 8 kurum işbirliğinde 3 yıllık bir süre içinde 5 ilçede kadınların ortak üretimi için mandıralar kurulacak

Diyarbakır, küçükbaş hayvan varlığı bakımından Türkiye'de 4. sırada yer almakta, küçükbaş hayvancılığa dayalı süt ürünleri üretimi kırsal ilçelerde hala önemli bir geçim kaynağı olarak varlığını sürdürmektedir. Ancak mera alanlarının azalması, mera yönetimine ilişkin sorunlar ve hayvancılıkla uğraşan üreticilerin karşılaştıkları ekonomik ve yapısal güçlükler nedeniyle küçükbaş hayvancılığı giderek azalmaktadır. Ancak Diyarbakır peynirlerine, meraya çıkan hayvanın sütünden geçen aroma özelliğini vermekte ve süt ürünleri üretimi ve geleneksel peynirlerinin ve üretim yöntemlerinin korunması için kritik bir öneme sahiptir.

Bugün kentteki peynir üretiminin yüzde 50'den fazlası kadınlar tarafından gerçekleştirilmekte ve yerel pazarlarda satışa sunulmaktadır. Buna karşın, kadınların üretimdeki emeği yeterince görünür değildir. Kadınların kuşaktan kuşağa aktardığı geleneksel bilgi ve beceriler de giderek kaybolma riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Sekiz kurumun işbirliği ile yürütülecek proje ile küçükbaş hayvancılığın yoğun olduğu kırsal ilçelerde kadınların öncülüğünde mandıra tesisleri kurulması planlanmaktadır. Kadınların evlerinde gerçekleştirdikleri peynir üretiminin belirli standartlar çerçevesinde, geleneksel yöntemlerle

mandıralarda yapılması ve üretilen peynirlerin öncelikle yerel pazarlara ve ilerleyen süreçte ise farklı pazarlara sunulması hedeflenmektedir.

Proje kadınların üretim süreçlerinde eşit söz, karar ve hak sahibi olmaları, kadın yoksulluğuna karşı dayanışmacı demokratik ekonomi modeli için geliştirilen somut bir örnek olarak hayata geçecek. Kadınların kendi bilgi ve üretim gücüyle ekonomik döngünün merkezine dönmesi ve kadın üreticilerin kooperatifler aracılığıyla bir araya gelerek mandıralarda ortak üretim süreçlerine özgürce dahil olmaları, daha iyi üretim koşullarında adil bir gelir elde ederek yaşamlarını özgürce inşa etmeleri hedeflenmektedir.

İmzalanan protokol kapsamında DTSO tarafından, beş kırsal ilçede ilçe belediyeleriyle işbirliği içinde saha çalışması yürütecektir. Bu çalışma ile küçükbaş hayvancılığın ve peynir üretiminin yoğunlaştığı, geleneksel üretim yöntemlerinin ve özgün peynirlerin varlığını koruduğu, üretim hikayesine sahip alanlar belirlenecektir. Ardından, her ilçenin süt ve süt ürünleri üretim kapasitesi incelenerek uygun alanlar ve üretim kapasitesi tespit edilecek, buna göre mandıra fizibilite raporları hazırlanacaktır.

İlçe belediyeleri, uygun yapıları belirleyerek gerekli tahsis işlemlerini tamamlayacak. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi belirlenen alanlarda, planlanan kapasiteye uygun biçimde mandıra tesislerinin projelendirilmesini üstlenecektir. Ayrıca sütlerin toplanması ve taşınması için gerekli soğuk zincir araçları yine Büyükşehir Belediyesi tarafından temin edilecektir. İlçe belediyeleri, mandıralarda kullanılacak makine ve ekipmanların temininden sorumlu olacak; tesisler kadın üreticilerin kullanımına hazır hale getirilecektir. Büyükşehir, ilçe belediyeleri ve DTSO işbirliğiyle GABB koordinasyonunda üç yıllık bir plan çerçevesinde yürütülerek kırsal üretimin korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Yerel kurumların ortaklaştığı, mali ve teknik destek sunduğu bu proje sayesinde, kadın emeğiyle üretilen peynir ve süt ürünleri, yerel pazarlardan ulusal pazarlara uzanan bir ağda, kadın kooperatiflerinin markasıyla yer alacak. Kırsalda başlayan bu üretim hikayesi, kadınların dayanışmasıyla büyüyen ve kadın emeğiyle şekillenen bir özgürlük ekonomisinin somut adımlarını oluşturarak toplumsal dönüşümün sembolü haline gelecektir.

Key Ma 'Çerçi Satış Noktası' açıldı

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) tarafından 2023 yılında kurulan Gastro İnovasyon Merkezi bünyesinde yöresel ürün ve lezzet yolculuğuna başlayan Key Ma kadın kooperatifi, 'Çerçi Satış Noktası'nın açılışını yaptı.

Gastro İnovasyon Merkezinde yapılan açılışta konuşan, DTSO Meclis Başkanı Nevin İl, kadınların ekonomik hayatında, iş dünyasında fırsat eşitliğinden yoksun ve önlerinde devamlı bir bariyer olduğunu ifade etti.

Bu toprakların ise şanslı olduğunu dile getiren İl, kadın erkek eşitliği konusunda ciddi bir mücadelenin merkezi durumunda olduğunu belirtti.

İl, şöyle konuştu:

"Biz bunu geçmiş deneyimleri fırsat olarak gördük ve bu fırsatı ekonomik dünyada tek başına ayakta duramayan ve vahşi rekabetin koşulları içerisinde ticarete yerine alamayan kadınlara bir zemin yaratma konusunda akıl yürüttük. Açıkçası bir şeyi mütevazî olmadan söylemek isterim.

Yani dünden bugüne odamızın ve yerel yönetimlerle sivil toplumla işbirliği içerisinde sürdürdüğü akıl yürütme ve model üretme konusundaki çalışmalar bizi bu noktaya getirdi.

Bugün bir model çıktı ortaya aslında.

Bu anlamda Key Ma bir modeldir. Key Ma kadınların yan yana durarak ortak üreterek nasıl yürüyecekleri konusunda bir modeldir."

DTSO Başkanı Mehmet Kaya da yaptığı konuşmada Key Ma'da yapılan üretimlere satın alma yöntemiyle destek verdiklerine işaret ederek, yöresel, coğrafi işaretli ürünlerin dünyada da hakim olan bir sektör. Olduğuna vurgu yaptı.

Kaya, şunları kaydetti:

"Doğrusu dünyada aynı paralelde yürüyen işte bugün Türkiye'nin bile e-ticaret hacmi yüzde 12'lerde. Çok kısa bir sürede yüzde 25'lere varan bir e-ticareten bahsediyoruz.

Yani siz artık İstanbul'da, Avrupa'da, dünyanın herhangi bir yerinde insanlar Çermik biberini sipariş verebilir hale gelecekler. Eğer siz o sistemi ürünü ulaştırabilir altyapıyı hazırladıysanız siz onu dünyanın her yerinde pazarlayabilir bir noktada olursunuz. Asıl olması gereken onun bulunduğu coğrafyada hazır hale getirmesi diye ifade ediyoruz.

Burası Mezopotamya. 12.500 yıllık tarihi 33 medeniyeti...

Yani şu ana kadar ürettiklerimiz bence üreteceklerimizin henüz 1000'de biri bile değil. Yani o kültürlerin gastronomisini en azından bizler 1000'de birini bile ortaya çıkarmış değiliz ki biz, Gastro İnovasyon Merkezi üzerinden bütün ilçelerimizle bu araştırmaları yani coğrafi işaret alabilecek ürünleri araştırmalarını yaptık ve yavaş yavaş bunları da coğrafi işaretini hem Türkiye'de hem Avrupa'da alıyoruz.

Bu tür adımlar bizler için önemli.

Doğrusu tabii ki bunu bir kooperatifle bir kurumla değil tüm kentin paydaşlarıyla birlikte yapmak da temel hedefimiz."

Key Ma Kadı Kooperatifi Başkanı Meryem Özdemir Ok ise Key Ma'nın katettiği yola dair bilgiler paylaşarak, bugünün hazırlıklarının aslında 2009 yılından beri yapılmakta olduğunu ifade etti.

Ok, şöyle konuştu:

"2022'de Gastro İnovasyon Merkezi'ni açtık. Burada çeşitli eğitim programları gerçekleştirdik. Sahaya gittik. Diyarbakır'da gastronomi turunda yer alan değerler nelerdir? Bu konudaki kültürel mirası inceledik.

Bunlarla ilgili çalışmalar yaptık. Gerek tescili, coğrafi işaretli ürünler ile ilgili bayağı çalışmalar yapıldı. En son, eğitimler yaptık, bu çalışmalar yaptık. Bu binayı nasıl sürdürebiliriz? Nasıl ayakta kalabilir? Diye kafa yorduk. Biraz ona kafa yormaya başladık ve Key Ma Kadın Kooperatifi buradan doğdu.

Ama kadınların bu emekleri çok görünür değil ve uygun bir şekilde, adil bir şekilde ücretlendirilmiyor. Biz de o yüzden böyle işlek bir noktada, tarihi bir yapıda, Diyarbakır'da olmayan ama ihtiyaç duyulan bir alanda bir kadın kooperatifiyle yola çıkalım diye düşündük. Ve hem kadınların bu emeklerini görünür olabileceği hem de kentin gastronomisine, kültürel miras değerlerine katkı sunabilecek bir adım attık. Ve Mart 2024'te Key Ma Kadın Kooperatifi'ni kurduk. İlk 7 tane kadın bir araya geldik. 5 tane kadın kooperatifimiz vardı bu yapının içerisinde.

Kadın kooperatifimizin temsilcileri de bugün aramızda.

Onlara da çok teşekkür ediyoruz.

Bizlerle beraber yol aldıkları için. 7 kadından bugün 100 kadına çıktı.

Emeği geçen herkese, DTSO'ya belediyelerimize, sivil toplum örgütlerine çok teşekkür ediyoruz.

Açılışa Diyarbakır Büyükşehir Belediye eşbaşkanları Serra Bucak ve Doğan Hatun, Sur Belediye eşbaşkanları Gulan Fatma Önkol ve Adnan Örhan, DTSO Meclis üyeleri, kadın kooperatifleri ve çok sayıda davetli katıldı.

Diyarbakır, ihracatta yüzde 17,5 artış sağladı

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) Meclis Üyesi ve Dış Ticaret Komisyon Başkanı Yıldız Türk, Diyarbakır'ın 2025 yılı ilk on aylık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,5'lik bir büyüme kaydederek ihracatını 235,3 milyon ABD dolarına ulaştırdığını belirtti. İhracatta ilk sırayı 120 milyon doları aşan hacmiyle Irak'ın aldığına işaret eden Türk, şunları söyledi:

"Bu ülkeye yapılan ihracat, 2024'ün aynı dönemine göre yüzde 16'lık bir büyüme sergiledi. Irak'ı, 11,4 milyon dolarla Suriye takip etmekte olup, bu ülkeye yapılan ihracatımızda geçen yıla kıyasla neredeyse iki katına (yüzde 97) yakın bir artış gözlemlenmiştir. 7,4 milyon dolar ile Azerbaycan üçüncü sırada yer alırken, bu pazarda da yüzde 123 gibi oldukça yüksek bir büyüme gerçekleşti.

Listenin dördüncü ve beşinci sırasında ise sırasıyla 6,6 milyon dolar ile Gürcistan (yüzde 4 büyüme) ve 6,2 milyon dolar ile Almanya (yüzde 49 büyüme) bulunmaktadır.

Bu veriler, komşu coğrafyamızın yanı sıra Avrupa pazarındaki başarımızı da göstermektedir. Sektörel bazda ise 39,9 milyon dolarlık ihracat ile 'Kimyevi Maddeler ve Mamulleri' sektörü başı çekmektedir.

Bu sektör, 2024'e göre yüzde 29'luk kayda değer bir artışa imza atmıştır. Onu, 37,3 milyon dolar ile 'Demir ve Demir Dışı Metaller' sektörü takip etmekte olup, bu alandaki ihracatımız da yüzde 2,3 büyümüştür. 30,6 milyon dolarlık ihracat hacmiyle 'Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri' sektörümüz de ihracatımızdaki sağlam yerini korumaktadır.

Irak'a ihracatta çarpıcı büyüme

Irak pazarındaki performansımız ayrıca vurgulanmayı hak etmektedir. Diyarbakır'dan Irak'a yapılan ihracat, 2024'ün ilk on ayında 103,4 milyon dolar iken, 2025'te 120 milyon dolara yükselmiştir. Bu, 16 milyon dolarlık mutlak artış ve yüzde 16'lık bir büyüme anlamına gelmektedir. Irak, toplam ihracatımız içindeki yüzde 51'lik payı ile Diyarbakır ticaretinin tartışmasız lokomotif pazarı olmaya devam etmektedir.

Tekstil ve hazır giyim sektörlerinde son dönem dinamikleri

Öte yandan, sektörel bazda bazı dalgalanmalar da dikkat çekmektedir. Özellikle 'Tekstil ve Hammaddeleri' sektörü, 2025 yılı başlarında umut verici bir performans sergilemiş, ilk üç aylık dönemde bir önceki yıla göre önemli bir artış eğilimine girmiştir. Ancak, yılın ilerleyen aylarında bu ivme korunamamış ve özellikle son aylarda sektör ihracatında aylık bazda bir yavaşlama gözlemlenmiştir. Benzer bir durum, 'Hazırgiyim ve Konfeksiyon' sektörü için de geçerlidir. Bu sektör, yılın başında güçlü bir çıkış yakalasa da, son dönemdeki aylık ihracat verileri, Eylül ayı itibarıyla bir önceki aya göre yaklaşık yüzde 40 civarında bir daralma olduğunu göstermektedir. Bu durum, küresel talep dalgalanmaları ve sezonluk etkilerle ilişkili olabilmekle birlikte, sektörlerimizin rekabet gücünü sürdürmesi adına yeni stratejilere olan ihtiyacı da ortaya koymaktadır."

'Harcamamız düşük, paramız da yok'

Türkiye'de ekonomik büyüme rakamları ulusal düzeyde istikrarlı görünse de bölgesel düzeyde gelir, tüketim ve tasarruf göstergeleri derin uçurumlar sergiliyor.

2024 TÜİK verilerine göre Türkiye'nin doğusu, hem tüketim kapasitesi hem de banka mevduatı bakımından ülkenin en kırılgan bölgesi konumunda.

Ekonomik kalkınma yalnızca üretim ve ihracat verileriyle değil, tüketim ve finansal erişim dengesiyle ölçülmelidir.

Tüketim harcamalarında bölgesel eşitsizlik

TÜİK'in 2024 "Hanehalkı Tüketim Harcaması" araştırması, bölgesel farklılıkların tarihsel düzeyde derinleştiğini göstermektedir.

Bölge (NUTS2)	Kişi Başı Aylık Tüketim (TL)	Türkiye Ortalamasına Göre (%)
TR32 (Aydın, Denizli, Muğla)	19.544	%136
TR10 (İstanbul)	19.506	%135
TR51 (Ankara)	18.220	%127
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	7.128	%49
TRC2 (Şanlıurfa, Diyarbakır)	5.435	%37,8
TRB2 (Van, Mu, Bitlis, Hakkari)	6.038	%42

Bu tabloya göre Diyarbakır, Urfa hattında yaşayan vatandaşların kişi başı aylık tüketimi, İstanbul'dakinin üçte biri düzeyinde.

Bu fark, yalnızca gelir eşitsizliğini değil, tüketim ve yaşam standardı farkını da yansıtmaktadır.

TRC2 bölgesinde bulunan Diyarbakır ve Şanlıurfa illeri 13 temel tüketim kaleminin 8'inde kişi başı tüketimin en düşük olduğu bölgedir.

Bu da yoksullaşmanın yaygın olduğunun işaretidir.

Eğitim harcamalarındaki fark **26,4** kat, sağlıkta **8** kat, kültür ve spor alanında **9,7** kat, lokanta, konaklama hizmetlerinde **14,5** kata ulaşmaktadır. Finansal ve sigorta hizmetlerinde fark **16,7** kat, ulaşırmada **8,33** kattır.

Bu veriler, doğudaki ekonomik kısıtlılığın yalnızca gelir değil, fırsat eksikliği meselesi olduğunu ortaya koymaktadır.

Tüketim miktarlarındaki bölgeler arası farkların boyutu, bölgeler arası eşitsizliğin derinliğini ortaya koymaktadır. Özellikle eğitim ve sağlıktaki uçurumun fazla olması yoksulluğun kuşaktan kuşağa ulaştırılmasına neden olmaktadır.

Mevduat ve kredi birikimindeki adaletsizliğin dağılımı

Finansal göstergeler, tüketim verilerini destekler niteliktedir.

BDDK'nın 2024 raporuna göre, Türkiye'nin doğusu, tasarruf yapmadığı, ayrıca kredinin mevduat oranının en yüksek olduğu bölgedir.

Bölge	Kredi/Mevduat Oranı (yüzde)	Şube Başına Mevduat (milyon TL)	Şube Başına Kredi (milyon TL)
İstanbul	112	3,626	4,046
Ankara	121	2,883	3,489
Bursa, Eskişehir, Bilecik	137	2,210	3,023
Gaziantep, Adıyaman, Kilis	173	1,041	2,899
Şanlıurfa, Diyarbakır	178	0,894	1,594
Van, Muş, Bitlis, Hakkari	162	0,731	1,183

Buna göre TRC2 bölgesindeki Urfa ve Diyarbakır'da her 1 TL mevduata karşılık 1,78 TL kredi kullanılmakta olduğu görülmektedir.

Bu veriler, bölgenin tasarruf değil borçlanma üzerinden döndüğünü açıkça gösterir. İstanbul'un şube başına mevduat miktarı, Diyarbakır'ın dört katından fazladır. Yani, TRC2 bölgesi, Türkiye'nin en yüksek kredi-mevduat oranına (yüzde 178) sahip bölgesidir.

İstanbul'da her 100 TL mevduata karşı 112 TL kredi kullanılırken, Diyarbakır-Urfa hattında 178 TL kredi kullanılmaktadır.

Bu, bölgenin gelir yaratmadan borçlanarak tükettiğini göstermektedir.

Aynı zamanda Diyarbakır'da mevduat, tüketim hacmine oranla İstanbul'un dörtte biri düzeyindedir.

Sonuç olarak, tasarruf eksikliği yalnızca düşük gelirden değil, düşük tüketim kapasitesinden de beslenmektedir. Bu durum kalıcı bir borç ekonomisi kültürü yaratmaktadır.

Diyarbakır özelinde göstergeler

Banka Şube Sayısı: 92 (Türkiye toplamının yüzde 1'i)

ATM Sayısı: 457

Üye işyeri sayısı: 33.724

Şube başına kredi: 1,59 milyon TL

Şube başına mevduat: 0,89 milyon TL

2019-2024 arasında kredi yüzde 36 artarken mevduat yalnızca yüzde 9 artmış.

Bu tablo, Diyarbakır'ın gelirinin dışarıya, borcunun içeriye aktığı bir ekonomik döngüde olduğunu göstermektedir.

Finansal akışın bu şekilde bozulması, yerel ekonominin sermaye birikimi yaratamamasına neden olmakta.

Türkiye'nin batısı tüketen ve biriktiren bir ekonomik yapıya sahipken, doğusu tüketemeyen ve borçlanan bir yapıya sahip.

Bu fark yalnızca sosyal adaletsizliği değil, aynı zamanda istikrarsızlık riskini büyütmektedir.

Barışın ekonomik sürdürülebilirliği, tüketim ve tasarruf dengesinin eşitlenmesiyle mümkündür.

"Harcamamız düşük, paramız da yok" gerçeği artık sosyolojik değil, ekonomik bir alarmdır.

Bölge için acilen, bölgeye özgü yoksulluğu azaltacak politikaların ve bölgesel kalkınma modellerinin hızlıca yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

Diyarbakır'da Gurme Fuarı açıldı

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen 7. Mezopotamya Gurme ve Yöresel Lezzetler Fuarı'nın açılışı gerçekleştirildi.

6 gün sürecek olan Fuarın açılış törenine, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) Başkanı Mehmet Kaya, Bağlar Belediye Eş Başkanları Leyla Ayaz ve Sıraç Çelik, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Zerrin Türk, Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır İl Tarım ve Orman Müdürü Adil Alan, Diyarbakır Baro Başkanı Abdülkadir Güleç, Erzurum Ticaret Borsası Başkanı Yıldırım Hakan Oral, Osmaniye TSO Yönetim Kurulu Başkanı Devrim Murat Aksoy, Cizre TSO Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Faruk Yıldırım, Muş TSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Koç, Tunceli TSO Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Hüseyin Coşkun, Siverek TSO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Erdal Bucak, Diyarbakır İl Milli Eğitim Müdürü Salih Sadoğlu, SGK İl Müdürü Garip Karatay ve İl Kültür ve Turizm Müdürü İrfan Tekin katıldı ve Diyarbakır ilçe Belediye eşbaşkanları katıldı.

Fuarın açılış konuşmasını yapan DTSO Başkanı Mehmet Kaya, şunları ifade etti: "Önemli bir fuar düzenliyoruz. Türkiye'de fuarcılıkla ilgili bu kadar sorun varken biz burada önemli bir fuar düzenliyoruz. Üstelik geçen yıla oranla gastronomi fuarımızda katılımcı sayısının çokluğu ve inşallah geçen yılı aşacak ziyaretçi sayısını aşacak."

172 firma katılım sağladı

172 katılımcı firmanın fuarda ürünlerini sergileyeceğini dile getiren Kaya, "KOSGEB desteği olmadığı bir dönemde ve Türkiye'de kriz bu kadar hissediliyorken, fuara gelip stand açmak ve personel tutmak firmalar için oldukça maliyetli. Ama çok şükür birçok ilde firma gelip katılıyorsa bu bir başarıdır. Biz bu fuarı oda olarak düzenliyoruz ama yerel yönetici ve Valimizi hep yanımızda görüyoruz, bu da bize hep motivasyon veriyor" dedi.

AB Heyeti DTSO'yu ziyaret etti

Çeşitli temaslarda bulunmak üzere Diyarbakır'a gelen Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkan Vekili Jurgis Vilcinskas, Türkiye Delegasyonu heyeti ile Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Estonya, Fransa, Yunanistan, İrlanda, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya ve İsveç büyükelçileri Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nı (DTSO) ziyaret ederek, kentteki iş insanlarıyla bir araya geldi.

AB heyetinin ziyaretinin önemli olduğunu dile getiren DTSO Başkanı Kaya, "Türkiye uzun bir dönemdir Avrupa Birliği'ne üye olma ile ilgili önemli bir süreçten geçiyor. Biz bu üyelik süreci dönemi dışında, özellikle 2002 ile 2015 arası Türkiye'de, Türkiye'nin demokratikleşmesinde Avrupa Birliği'nin Kopenhag Kriterleri gibi raporlarının ve hükümetle olan ilişkilerinin çok önemli olduğunu ve Türkiye'de demokrasinin gelişmesine önemli katkılar sunduğunu gördük. Son dönemlerde ülkemizde önemli sorunlar yaşandığının biz de farkındayız. Ülkemizde özellikle bölgemizi derinden etkileyen, bildiğiniz gibi 40 yıllık bir çatışmalı süreçle birlikte seyreden bir Kürt sorunumuz var. Tam da bu dönemde çözüm sürecinin, Kürt sorununun çözümüyle ilgili sürecin bölgede yoğun bir şekilde konuşulduğu ve bu süreç bu Kürt sorununun çözülmesinin olmazsa olmaz olduğunun bölge tarafından sürekli dile getirildiği ve bugünkü sürece bölgeden önemli bir destek olduğunu buradan ifade etmek istiyorum. Ama tabii ki bu süreç sadece şiddetin sonlanması değil. Aynı zamanda Kürt sorununu yaratan antidemokratik uygulamaların da Kürtlerin temel hak ve özgürlüklerinin de bir an önce verilmesi yeni çatışmaların olmasını da engelleyecektir. Sadece çatışmaların bitmesi değil" diye konuştu.

Bu süreçte Kürtlerin temel haklarının da verilmesi gerektiğini dile getiren Kaya, "Bu konuda nasıl ki 2002-2015 süreci içerisindeki AK Parti hükümetiyle yürütülen demokratikleşme süreci ülkede önemli bir mesafe kat etti ise inanıyoruz. Bugün de özellikle bu çözüm süreci ile birlikte ülkenin temel hedefinin olduğu Avrupa Birliği'ne girme sürecinde sizlerin de Kürt sorununun çözümüne önemli bir katkısı olacaktır. Tam da bu anlamda tam da bu tarihlerdeki bölgeyi ziyaretiniz oldukça önemli" ifadelerini kullandı.

"TOPLUMLARIMIZA FAYDA SAĞLAYACAK PROJELERE ODAKLANABİLİRİZ"

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkan Vekili Jurgis Vilcinskas ise, AB kuruluşlarının bölgeye gelmesi gerektiğini vurgulayarak, "Projeler üzerine odaklanabiliriz. Yani kültürlerimize, toplumlarımıza karşılıklı fayda sağlayacak projelere odaklanabiliriz ve iş dünyası bundan faydalanabilir. İş dünyasının üyelerini dinlemek istiyoruz. Onların zor sorularını da duymak istiyoruz. Aynı zamanda fırsatlar neler olabilir? Avrupa Birliği, üye devletleri ve onların firmaları için fırsatlar neler olabilir? Sivil toplum, iş dünyası da geliştiğinde mutlaka sivil toplum dünyasında da gelişmeler olacaktır" şeklinde konuştu.

📍 Kooperatifler Mahallesi Akkoyunlu Bulvarı
No:15 Yenişehir Diyarbakır

☎ +90 412 280 3550

☎ +90 412 224 45 12